

Švestková

— BULLETIN ŠVESTKOVÉ DRÁHY —

Seznamte se:
robot Kryštof

ZATÍMCO VY SPÍTE ...

OPARENSKÝ EXPRES

TIP NA VÝLET: TEREZÍN

NÁPOJOVÝ LÍSTEK

Svestková dráha

VYBERTE SI Z NAŠEHO ŠIROKÉHO SORTIMENTU TO PRAVÉ OSVĚŽENÍ

Červené víno 0,187 l	45 Kč	Jemně perlivá voda 0,33 l	18 Kč
Bílé víno 0,187 l	45 Kč	Cappy džus 0,33 l, dle aktuální nabídky	28 Kč
Gambrinus 0,33 l	27 Kč	Džusík pro děti 0,33 l, dle aktuální nabídky	19 Kč
Pilsner Urquell 0,33 l	35 Kč	Coca-Cola 0,25 l	26 Kč
Birell 0,5 l ochucený, dle aktuální nabídky	27 Kč		

Provozovatel:

AŽD Praha s.r.o.
Žitovnická 3146/2, Záběhllice
106 00 Praha 10
IČ: 48029483
DIČ: CZ48029483

Odpovědná osoba:

Iveta Šeberová
preprava@azd.cz

Zákaz prodeje alkoholických nápojů osobám mladším 18 let.

Švestkovka

BULLETIN ŠVESTKOVÉ DRÁHY

Obsah

EDITORIAL	5
AKTUALITY	6
KALENDÁŘ AKCÍ	7
ŽIVOT NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE: Zatímco vy spíte	8
OPARENSKÝ EXPRES zahajuje již pátou sezónu	10
TECHNOLOGIE: Seznamte se: robot Kryštof	12
NA TRATI: Libčeves	16
TIP NA VÝLET: Památník Terezín	20
TECHNOLOGIE: Světelné návěstidlo SNA	24
VOZIDLOVÝ PARK ŠVESTKOVÉ DRÁHY: Motorový vůz řady 810 (M 152.0)	26
ZÁBAVA	30

Švestkovka – bulletin Švestkové dráhy | Vychází 6× ročně jako dvouměsíčník |

Vydává: AŽD Praha s.r.o., Žirovnická 3146/2, 106 00 Praha 10, IČ: 48029483 |

Šéfredaktor: Jiří Dlabaja | Výkonná redaktorka: Zdeňka Dlabajová |

Grafická úprava: Petr Dobiášovský |

E-mail: svestkovka@azd.cz | Telefon: +420 601 112 256 |

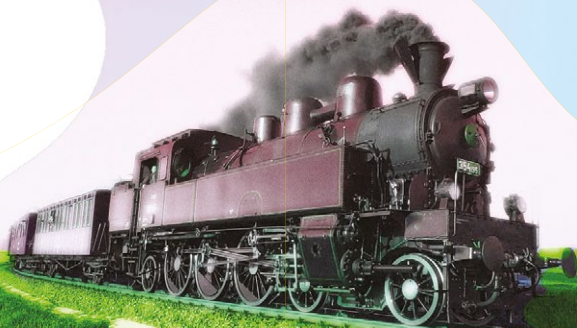
U neoznačených příspěvků je autorem redakce.

PRVOMÁJOVÁ PARNÍ JÍZDA NA ŠVESTKOVÉ DRÁZE

Svestková dráha

**1. 5.
2024**

SLEDUJTE NÁS!

www.svestkovadraha.cz

www.azd.cz

Bližší informace zveřejníme už brzy

Vážení cestující,

opět vás vítám ze své tradiční pozice na straně 5. Užijte si jízdu na palubě vlaku linky U10 společnosti AŽD s krásnými výhledy na malebnou krajinu Českého středohoří!

Koncem ledna jste mohli na našich sociálních sítích a také v médiích zaregistrovat smutnou zprávu z lovosického nádraží. Při mimořádné události, kterou způsobil nepozorný řidič nákladního automobilu, jsme bohužel přišli o jednu ze šesti zeleno-žlutých jednotek RegioSprinter. Důležité ale je, že se vše obešlo bez vážných zranění. Více se o mimořádné události dočtete v aktualitách na straně 6.

Přesuňme se ale k pozitivnějším zprávám. Venkovní teploty pomalu ale jistě stoupají, vítáme jaro a začíná tak ideální počasí na výlety v Českém středohoří a v okolí Švestkové dráhy, kde najdete mnoho turisticky atraktivních cílů.

Od velikonočního Velkého pátku 29. března 2024 vás srdečně zveme ke svezení naší druhou linkou T4, která má název Oparenský expres. Tímto dnem zahájíme již pátou turistickou sezónu na trase Litoměřice horní nádraží – Lovosice – Chotiměř a zpět

přes úchvatné Oparenské údolí. Svezte se našimi RegioSprintery a dopřejte si kávu a čaj zdarma stejně jako na naší Švestkové dráze. Více informací o lince T4 pro vás máme na straně 10.

Nezadržitelně se blíží také první máj, což je u nás již tradičně páry čas. Zapište si do kalendářů, že vás Švestková dráha zve 1. května 2024 na rodinnou Prvomájovou parní jízdu. Sledujte naše webové stránky www.svestkovadraha.cz a sociální sítě Facebook, Instagram a X, kde již brzy zveřejníme jízdní řád, prozradíme, která parní lokomotiva bude v čele historického vlaku a další podrobnosti.

Mějte se krásně a jezděte s námi. Na viděnou na Švestkové dráze a v Oparenském expresu!

Zdeňka Dlabajová
výkonná redaktorka

O RegioSprinter méně

Dne 29. ledna 2024 krátce po poledni došlo k mimořádné události ve stanici Lovosice. Při příjezdu vlaku Švestkové dráhy z Třebívlic do Lovosic stál v průjezdném profilu nákladní automobil, který silně poškodil ve směru jízdy levou stranu jednotky RegioSprinter 818.005 přezdívanou Radka. Při mimořádné události došlo naštěstí jen k lehkému zranění dvou cestujících.

Do uzávěrky bulletinu nebylo rozhodnuto o definitivním osudu poničené jednotky. Čeká se na expertízu společnosti Siemens.

Facebook: Soutěž o devět turistických průvodců

Začíná ideální počasí na pěší túry i cyklovýlety, proto jsme si pro vás připravili soutěže o celkem devět *Turistických průvodců* – *Na kole i pěšky Švestková dráha* v limitované edici,

které nabízí tipy na výlety v Ústeckém kraji. Budte tedy ve střehu a sledujte náš facebookový profil. Soutěžit budeme na přelomu března a dubna 2024. Přejeme hodně štěstí!

Chcete vědět více o aktuálním dění na Švestkové dráze? Sledujte nás na sociálních sítích Facebook, Instagram, X a na webové stránce www.svestkovadraha.cz.

Vyhodnocení soutěže

V minulém vydání jsme se vás ptali: Na základě čeho získala lokomotiva řady 749 přezdívku Bardotka?

Správná odpověď: Přezdívku získala díky přední vypouklé masce, která z bočního pohledu připomíná hrudník slavné herečky Brigitte Bardot.

Vylosovanými výherci jsou: **Monika Komínková, Tomáš Košek a Miroslav Zika**. Výhercům gratulujeme a každému posíláme USB flash disk naší Bardotky!

- 10.**
března
AKCE

Ztracená zákoutí Terezína (také 7. 4. a 28. 4.)
Navštivte zákoutí Terezína, která jsou veřejnosti běžně nepřístupná (od 13 h)
📍 Dukelských hrdinů 43, Terezín (www.pevnost-terezin.cz)

9.-13.
března
DIVADLO

Litoměřický loutkový festival (20. ročník)
Loutková představení a průvod od divadla na Mírové náměstí (od 13:30 h)
📍 Divadlo K. H. Máchy, Litoměřice (www.mkz-ltm.cz)

23.-24.
března
AKCE

Velikonoce na vsi
Oslavy jara, velikonoční zvyky, folklór, dílny, řemeslné výrobky (10–16 h)
📍 Muzeum v přírodě Zubrnice (www.nmvp.cz/zubrnice)

---

od **29.**
března
AKCE

Podřipský motoráček – turistická linka T5
Svezte se po trati z Roudnice nad Labem do Libochovic
📍 Turistická linka T5 Roudnice n. L. – Libochovice (www.kzc.cz)

---

do **31.**
března
VÝSTAVA

Výstava fotografií Jany Kučerové
Výstava fotografií na téma České středohoří
📍 Galerie na vlakovém nádraží Litoměřice město (www.mkz-ltm.cz)

---

do **31.**
března
VÝSTAVA

Výstava minerálů ze sbírek Ladislava Blahy
Minerály především z Českého středohoří a Krušných hor
📍 Oblastní muzeum v Mostě (www.muzeummost.cz)

3.-7.
dubna
VÝSTAVA

Tržnice Zahrady Čech
První jarní výstava pro zahrádkáře, chalupáře, kutily a zahradníky (9–17 h)
📍 Zahrada Čech, Litoměřice (www.mkz-ltm.cz)

13.
dubna
AKCE

Pohádky v pevnosti Terezín
Pohádkový svět, hry a soutěže pro děti a opékání špekáčků (od 13 h)
📍 Kavalír 2, Pod Hradbami 390, Terezín (www.pevnost-terezin.cz)

13.
dubna
AKCE

PokéTour v OC Olympia Teplice
Burza karet, soutěže, výuka karetní hry Pokémon TCG, tombola (10–18 h)
📍 OC Olympia Teplice (www.sportjoy.cz)

19.-20.
dubna
AKCE

Mezinárodní pivní festival (34. ročník)
Největší tuzemský pivní festival
📍 Zahrada Čech, Litoměřice (www.pivofestival.cz)

19.-21.
dubna
AKCE

Histo Cup Season Opening
Atmosféra okruhových závodů s ikonickými vozy z 60. až 80. let
📍 Autodrom Most (www.histocup.com, www.autodrom-most.cz)

1.
května
SD

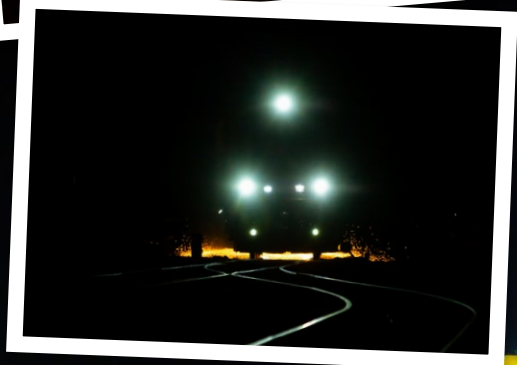
Prvomájové parní jízdy na Švestkové dráze
Bližší informace brzy na www.svestkovadraha.cz a sociálních sítích
📍 Švestková dráha, Ústecký kraj (www.svestkovadraha.cz)
- *Změna programu vyhrazena.
- | 7 |

Zatímco vy spíte....

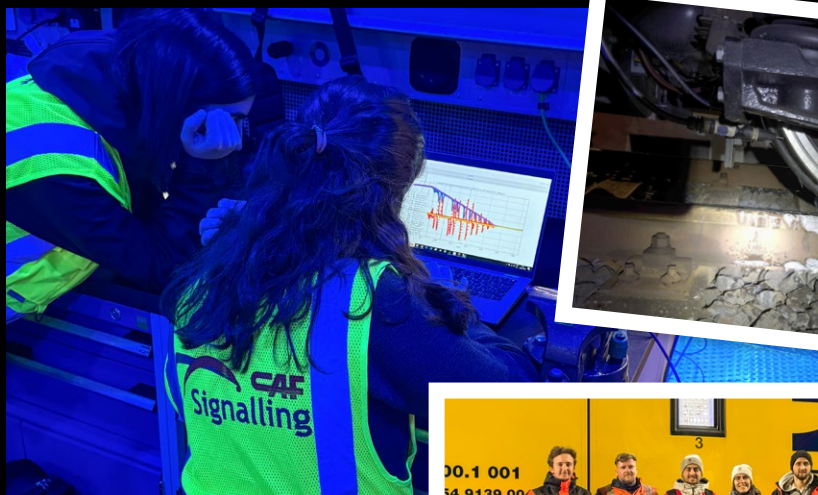
TEXT: Zdeňka Dlabajová, Igor Ivanov | FOTO: Petr Dobiášovský, Igor Ivanov

Když se setmí a naše vlaky „spí“, na Švestkové dráze to i v noci žije. Kromě pravidelného provozu našich RegioSprinterů na lince U10 nabízí společnost AŽD na trati č. 113 možnost nočních odometrických testů mobilní části ETCS (evropský vlakový zabezpečovač). A co je to ta odometrie? Je to systém měření rychlosti vozidla a ujeté vzdálenosti na základě naměřených hodnot ze snímačů otáček dvojkolí a z takzvaných Dopplerových radarů. Výsledky testovací kampaně jsou klíčové pro korektní ladění finálního softwaru pro mobilní část ETCS.

*Broušení
kolejnic*

Odometrické testy

Nedávno byly takové testy úspěšně provedeny v železničním úseku Libčeves – Lovosice se speciálním vozidlem pro údržbu infrastruktury Správy železnic MTW100, výrobce Plasser & Theurer. Testy proběhly za podpory společnosti NDCon LOGIC a VHC Servis. Odometrické testy se v minulosti uskutečnily i na dalších vozidlech nejen Správy železnic, ale i Českých drah nebo Elektrizace železnic. V plánu jsou další testy vozidel nezávislé trakce.

Noc je vhodná mimo jiné také pro údržbové práce na švestkové dráze, a tak zde byla k vidění do slova a do písmene ohňová show broušící jednotky SPENO. Hlavním cílem broušení je zlepšovat podélný a příčný profil kolejnic za účelem snížení dynamických účinků jízd vozidel a omezení tvorby některých vad. Navíc se broušením prodlužuje životnost nejenom samotných kolejnic, ale i ostatních součástí železničního svršku i spodku.

Podívejte se na video z nočního broušení kolejnic na Švestkové dráze!

Oparenský expres

*zahajuje již pátou
turistickou sezónu*

TEXT: Zdeňka Dlabajová | FOTO: Zdeňka Dlabajová, Zdeněk Vedral, Jan Skutil

Společnost AŽD ve spolupráci s Ústeckým krajem zahájí na Velký pátek 29. března 2024 již pátou sezónu provozu víkendové turistické linky T4, které se přezdívá Oparenský expres.

Můžete se svézt vlaky Švestkové dráhy na trase Litoměřice horní nádraží – Lovosice – Chotiměř, která vede turisticky atraktivním Oparenským údolím. Vlaky budou ve dnech provozu, tedy o víkendech a státních svátcích,

jezdit sedmkrát denně ve dvouhodinovém taktu. První vlak bude vyjždět z Litoměřic horního nádraží v 7:14 hod. a poslední z Chotiměře ve 20:08 hod. Ve vlacích linky T4 platí tarif a přepravní podmínky Dopravy Ústeckého kraje (DÚK) a systém jednotného tarifu OneTicket. Veškeré informace o lince T4 včetně kompletního jízdního řádu naleznete na www.oparenskyexpres.cz.

i

Po železniční trati z Lovosic do Teplíc v Čechách nejezdil vlak od sesuvu půdy v červnu 2013 až do dubna roku 2020. Tehdy Ústecký kraj na léto a podzim zapojil provozuschopnou část tratě z Lovosic do Chotiměře do režimu sezónních turistických linek DŮK jako linku T4 společnosti AŽD. Místo sesuvu půdy za Chotiměří stále čeká na nákladnou opravu.

Výpravovány budou všem známé zeleno-žluté modernizované jednotky RegioSprinter. Stejně jako na Švestkové dráze, také v Oparenském expresu si můžete dopřát kávu a čaj zdarma podávané našimi milými průvodčími. K zakoupení bude i další drobné občerstvení ze standardní nabídky.

Oparenský expres je ideální nejenom pro pěší turisty, ale také pro cyklisty.

V okolí je mnoho krásných turistických cílů, které lze navštívit. Můžete se projít či projet lučinatým, lesnatým a místy i skalnatým Oparenským údolím podél Milešovského potoka nebo zavítat na zříceninu hradu Oparno, rozhlednu Radejčín, vrchol Milešovku nebo horu Lovoš.

Oparenský expres se za čtyři sezóny stal tak oblíbeným, že jsme během vánočních svátků a kolem Nového roku poprvé pořádali Sváteční jízdy Oparenským expresem. Tyto jízdy si užilo více než 2 000 cestujících, kterým jsme ke standardní nabídce podávali i výborný svařák, jenž provoněl celé jednotky vůní Vánoc. Průvodčí dětem rozdávali drobné dárky a dobroty, a kdo měl štěstí, potkal dokonce zeleného Grinche coby strojvedoucího v některých vánočních spojích.

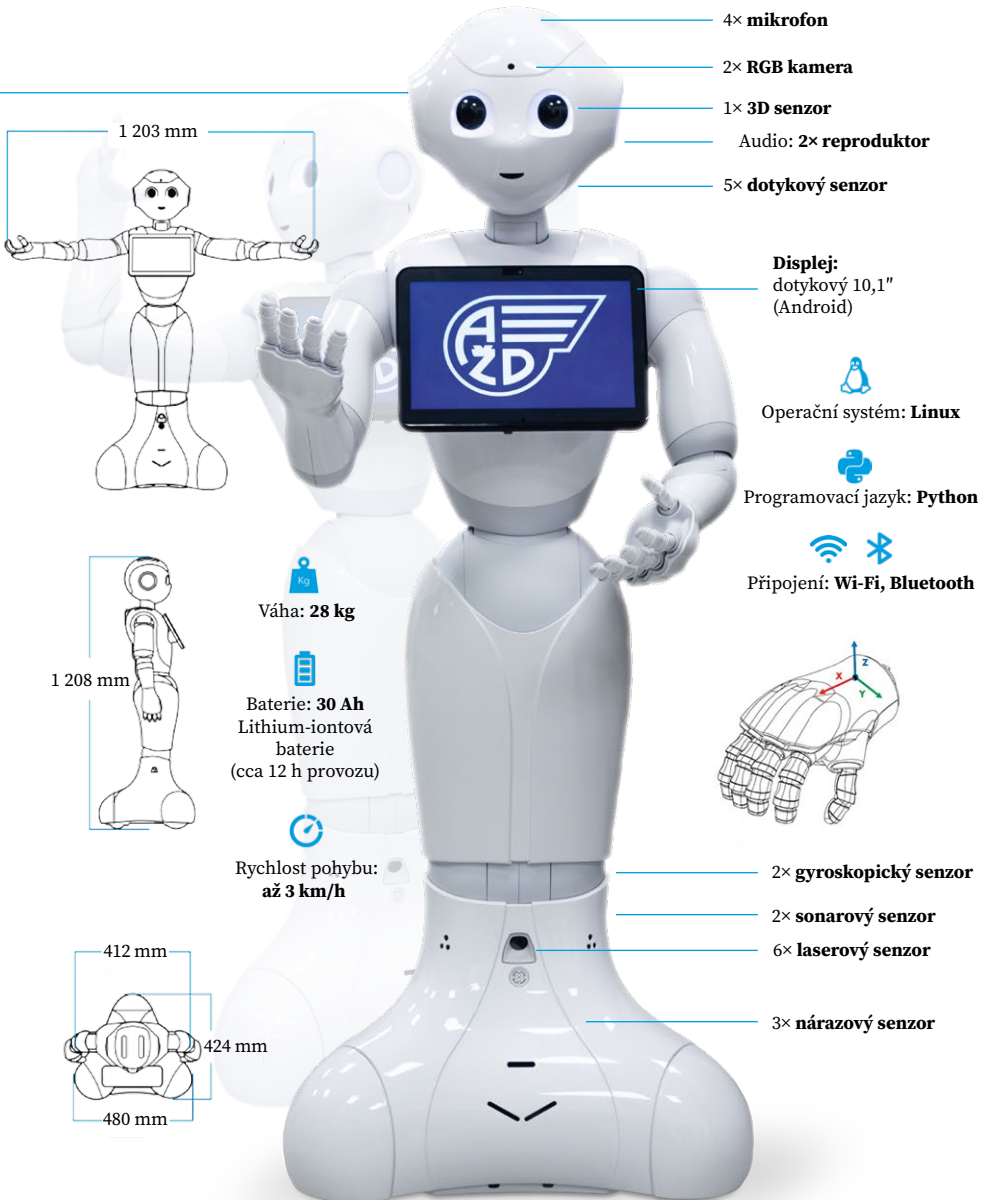
Seznamte se: robot Kryštof

TEXT: Zdeňka Dlabajová, Martin Votava | FOTO: Petr Dobiášovský

Společnost AŽD, která vlastní Švestkovou dráhu, přináší moderní technologická řešení nejen do dopravy, ale také do firemního života, komunikace a prezentace společnosti. Jedním z nových „zaměstnanců“ společnosti se stal robot Kryštof, který zde „pracuje“ od srpna loňského roku. Jeho první veřejná prezentace proběhla v Olomouci na Konferenci sdělovací a zabezpečovací techniky na železnici začátkem listopadu 2023.

Kryštof, jak ho v AŽD pojmenovali, je robot s produktovým názvem Pepper, vyvinutý společností SoftBank Robotics. Má humanoidní vzhled a disponuje dotykovým tabletem umístěným na hrudi. Je vybaven velkým množstvím různých senzorů (laserové, gyroskopické, dotykové, 3D, sonarové a nárazové), kamer, mikrofonu či LED světel. To vše mu umožňuje rozpoznávat obličeje, věk, hlas i emoce lidí, dále reagovat na

- 4× mikrofon
- 2× RGB kamera
- 1× 3D senzor
- Audio: 2× reproduktor
- 5× dotykový senzor

Displej:
dotykový 10,1"
(Android)

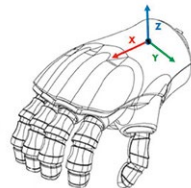
Operační systém: **Linux**

Programovací jazyk: **Python**

Připojení: **Wi-Fi, Bluetooth**

 Váha: 28 kg

 Baterie: 30 Ah
Lithium-iontová
baterie
(cca 12 h provozu)

 Rychlost pohybu:
až 3 km/h

2× gyroskopický senzor

2× sonarový senzor

6× laserový senzor

3× nárazový senzor

dotyky, pohyby a verbální komunikaci. Používá různé formy komunikace, včetně textových zpráv, hlasového výstupu, nebo dokonce gestikulace a pohybů těla. Byl navržen tak, aby jeho vzhled a pohyblivost byly co nejvíce přátelské a přirozené.

Robot je z výroby uzpůsoben, aby byl programovatelný a mohl být použit v různých kontextech. Nejčastěji se jedná o obchody a restaurace. Místo si tento typ robota našel i v oblasti vzdělávání. Jeho použití se meze nekládou, jelikož komunikuje a funguje prostřednictvím programovaných algoritmů a umělé inteligence. Humanoidní roboti tedy představují inovační technologii, která může otevřít nové možnosti v oblastech, jako je právě doprava, kde mohou být použiti k vývoji nových služeb a produktů.

Humanoidní roboti

jsou schopni provádět různorodé úlohy a adaptovat se na různá prostředí. Jsou vybaveni moderními technologiemi a mohou se tedy pohybovat v prostoru, manipulovat s objekty nebo vykonávat složité úkoly podobně jako člověk. Možná jednou přijde čas, kdy humanoidní roboti budou prodávat jízdenky, nebo dokonce řídit drážní vozidla.

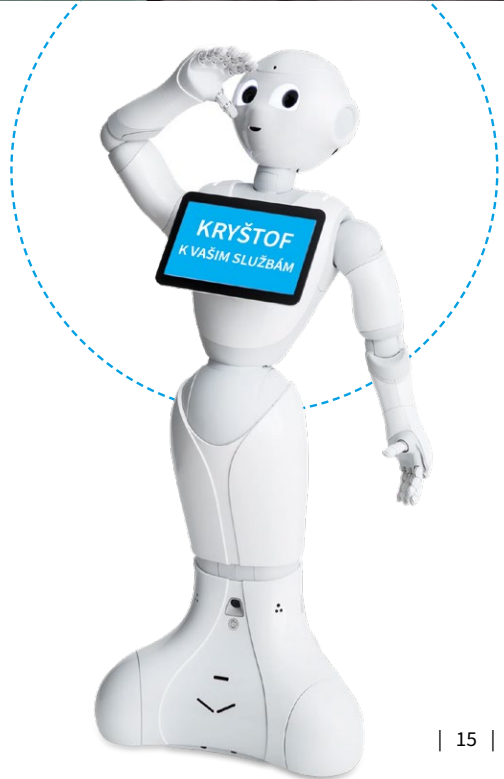
Když robot loni v srpnu dorazil z Francie do Prahy na ředitelství společnosti AŽD, neuměl prakticky nic. Proto byla zřízena odborná skupina vývojářů, techniků a dalších zaměstnanců, která dostala nelehký úkol vytvořit z Peppera nejen pomocníka při organizaci a provozu na Kopidlnoce (experimentální dráze Kopidlno – Dolní Bousov), ale zejména partáka při komunikaci ve společnosti, ale i mimo ni. Nyní je Kryštof ve spolupráci s Českým institutem informatiky, robotiky a kybernetiky ČVUT v Praze (CIIRC) již naprogramován a neustále zdokonalován pro využití v AŽD a na jejích dráhách či různých konferencích, veletrzích a při dalších událostech, kde může společnost reprezentovat.

Srdcem robota je operační systém Linux a programovacím jazykem Python. Byly také dodatečně dohrány potřebné softwary pro jeho využi-

tí v AŽD. Díky svým dovednostem humanoidní robot pomáhá zvýšit produktivitu tým, že provádí opakující se úlohy efektivněji a spolehlivěji než člověk. Jeho hlavním úkolem je interagovat s návštěvníky či cestujícími. Umí poskytovat informace, provádět ankety a tak dále. Pro rozptýlení dokáže zatancovat či říct vtip. V plánu je naprogramování různých vzdělávacích a dalších modulů tak, aby jeho potenciál byl využit naplno, například i v právě budovaném Kompetenčním centru nejenom pro studenty Fakulty dopravní ČVUT v Praze, které bude letos otevřeno v Dětenicích na experimentální dráze AŽD Kopidlno – Dolní Bousov.

Budete-li mít štěstí, na některé z akcí pořádaných na naší Švestkové dráze si můžete s Kryštofem popovídat a vyzkoušet, co umí.

Libčeves

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím knihy *Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím* a webových stránek obce Libčeves www.libceves.cz |

FOTO: Zdeňka Dlabajová, Petr Dobiášovský, obec Libčeves

Další zastávkou v naší stálé rubrice Na trati je obec Libčeves, kde společnost AŽD přestavěla bývalou staniční budovu na Palírnu Švestkové dráhy. Obec se nachází v severním cípu okresu Louny v Ústeckém kraji, necelých 17 km od Lovosic a 14 km od Mostu.

Historie

První písemná zmínka dokládající osídlení Libčevsi se objevila v roce 1251. Psalo se v ní o zemském dvorci v dr-

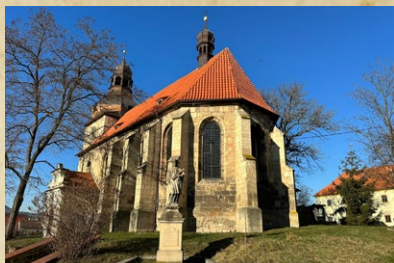
žení Protivce z Libčevsi. Jeho rod jej měl vlastnit 200 let. Dalšími majiteli se stali páni ze Žirotína a po nich v polovině 15. století obec zdědili Lobkowiczové. Ti ji vlastnili i s přerušením 400 let. Začátkem dvacátých let 20. století byla provedena

Zřícenina zámku Libčeves

první pozemková reforma, která velmi omezila Lobkowicze a obhospodařování jejich pozemků na libčevském panském statku. Mnichovská dohoda podepsaná 30. září 1938 pak zapříčinila připojení obce do

Kostel Stětí svatého Jana Křtitele

Sudet, které se staly součástí Velkoněmecké říše.

Dominantou obce je kostel Stětí svatého Jana Křtitele v srdci Libčevsi, jehož součástí je i fara, která se nachází nedaleko. Jedná se o významnou památku románského slohu z let 1220 až 1230. Obdélná loď má mohutnou věž s vezděným čedičovým křížem a byla stavěna kvádřovou technikou z opuky (sedimentární hornina složená z jílovitých a prachovitých částic, vápencových složek a jehlic). Později byl kostel přebudován na gotický a následně barokní. Uvnitř naleznete hlavní barokní oltář s obrazem Stětí svatého Jana Křtitele, oltářík svaté Anny a kamennou křtitelnicí zdobenou rokokovým ornamentem

z 18. století (abstraktní a často nesymetrický ornament). Kostel je od roku 1958 chráněn jako kulturní památka. Kolem něj se nachází sochy svatého Jana Nepomuckého, svatého Bernarda a pomník obětem první světové války.

Další významnou historickou památkou je zřícenina zámku, který se tyčil na menším kopci nad obcí. Byl postaven na místě gotické tvrze ze 14. století. Zámek byl později přestavěn na renesanční a poté v barokním slohu. Od šedesátých let 20. století však přestal být zámek udržován, byl postupně rozebírán jako zdroj stavebního materiálu a chátral. V současné době je zřícenina trvale nepřístupnou kulturní památkou.

Socha svatého Jana Nepomuckého v areálu kostela

Zámecký rybník

Současnost

Obec Libčeves má další místní části, kterými jsou Hnojnice, Hořenec, Charvatce, Jablonec, Lahovice, Mnichov, Řisuty, Sinutec, Všechlapy a Židovice. Celkově v obci žije kolem

960 obyvatel. Přímo v Libčevsi se nachází mateřská škola. Obyvatelé mohou také využít služeb knihovny. Funguje zde myslivecký spolek a Sbor dobrovolných hasičů Libčeves. Ať už pro aktivní, či pasivní příznivce fotbalu je v obci fotbalový klub AC Libčeves.

Libčevsí protéká Hrádecký potok a je zde rybník s možností rybolovu, který se nachází nedaleko zmiňované zříceniny zámku.

LIBČEVES

V Libčevsi zastavují naše zeleno-žluté jednotky RegioSprinter linky U10, která je pohodlným spojením na trase Litoměřice horní nádraží – Lovosice – Most a zpět. Jak již bylo zmíněno, společnost AŽD vybudovala z bývalé staniční budovy Palírnu Švestkové dráhy. Jejím cílem je primárně výroba

Palírna Švestkové dráhy

Vlaková zastávka Libčeves je na znamení

destilátů z lokálního ovoce. Nejen budova palírny, ale také její okolí bylo zveleběno a nadále se udržuje. Až se sem vydáte, nezapomeňte dát znamení strojvedoucímu, protože zastávka Libčeves je na znamení.

Památník Terezín

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím knihy *Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím*, webu www.pevnostterezin.cz a webu Památníku Terezín www.pamatnik-terezin.cz | FOTO: webové stránky www.pevnostterezin.cz, www.pamatnik-terezin.cz

Tentokrát vás zavedeme na místo, kde řadě lidí dochází slova – do Terezína. Jedná se o pevnostní město nacházející se asi dva kilometry jihovýchodně od Litoměřic, založené císařem Josefem II., jehož výstavba probíhala mezi lety 1780 až 1790. Pojmenováno bylo podle jeho matky císařovny Marie Terezie. Ve své době pevnost patřila k nejmodernějším na světě a měla sloužit jako obranný štít proti Prusku.

Terezínem protéká řeka Ohře, jež se za městem vlévá do Labe. Ta od sebe dělí Malou a Hlavní pevnost. Malá

pevnost sloužila za vlády habsburské monarchie jako věznice a trestnice pro vojenské i politické vězně. Nechvalně známou se stala při okupaci českých zemí Němci za druhé světové války. V červnu 1940 byla v malé pevnosti zřízena policejní věznice pražského gestapa a v listopadu 1941 se z Hlavní pevnosti stalo židovské ghetto. Jednalo se pouze o průchozí tábor, kterým prošlo celkem 160 tisíc Židů do vyhlazovacích táborů. Po druhé světové válce až do roku 1948 sloužila část Malé pevnosti jako internační tábor nejprve pro válečné zajatce a poté pro německé obyvatelstvo.

Kromě Malé pevnosti lze dnes v Hlavní pevnosti navštívit Muzeum ghetta, kino s dokumentárními filmy v původní městské škole, židovskou modlitebnu a repliku mansardy, bývalá magdeburská kasárna, výstavu Tereziánské transporty přibližující me-

chanismus transportů Židů, kolumbárium, obřadní místnosti a ústřední márnici ghetta. Za hradbami pevnosti si návštěvníci mohou prohlédnout židovský hřbitov

Dalším místem, které lze navštívit, je **Muzeum pevnosti Terezín**, kde se dozvíte celý příběh pevnosti a prohlédnete si modely opevnění, historické plány, obrazy a další staré nálezy. Za svitu luceren můžete prozkoumat podzemní chodby Terezína. O těchto a dalších objektech a aktivitách v Terezíně se dočtete na www.pevnost-terezin.cz.

a krematorium, kde bylo zpopelněno 30 tisíc obětí. Po domluvě lze navštívit krematorium koncentračního tábora v Litoměřicích.

Terezín je bastionovou pevností (bastion je objekt s pětibokým půdorysem, který byl základem tohoto typu pevností) postavenou na zelené louce, díky čemuž má téměř dokonalé souměrný a pravidelný tvar. Z ptačí perspektivy má pevnost

hvězdicovitý tvar, aby obránci měli možnost boční palby po celé délce opevnění. Nebyl zde tedy žádný hluchý prostor, odkud by obránci nemohli střílet. Terezín má také tři obranná pásma, která jsou uspořádaná kaskádovitě a oddělená příkopy. Každé z nich musel útočník dobývat zvlášť, obránce však mohl na útočníka mířit z jakéhokoliv obranného pásma. Dalšími obrannými prvky pevnosti jsou podzemní chodby dlouhé 30 kilometrů a tzv. manévry vodou, tedy přepouštění vody mezi řekou, příkopem a vyhloubenými kotlinami kolem pevnosti.

Chcete více tipů na výlet? Kupte si knihu **Švestková dráha vlakem nejen Českým středohořím** na: www.azdfanshop.cz.

Památník Terezin

Adresa: Principova alej 304, Terezin

Vstupné: plné 310 Kč, snížené 240 Kč, rodinné 630 Kč

Web: www.pamatnik-terezin.cz

Trasa:

Výchozím bodem výletu je železniční stanice Litoměřice horní nádraží. Ze staniční budovy se vydejte vlevo, po 50 m odbočte vpravo a projděte kolem restaurace Horní nádraží. Na první odbočce doleva se vydejte do ulice Liberecká po modré turistické značce. Na jejím konci odbočte vpravo do ulice Osvobození, tentokrát po zelené turistické značce. Zhruba po 100 m pokračujte vlevo po zelené do Jirákových sadů, projděte je napříč až do ulice Daliborova a zde uhněte vpravo. Trasou zelené turistické značky se po 170 m vydejte vlevo na ulici Hrubínova, a jakmile to bude

možné, odbočte vpravo. Přejděte cestu u kruhového objezdu a poté odbočte doprava. Nyní běžte podél ulice Mezihrančí až k Tyršovu mostu, po němž přejdete soutok řek Labe a Ohře. Na konci mostu odbočte vpravo a podejděte jej. Nyní běžte podél Ohře, a až to bude možné, odbočte buď doprava do Hlavní pevnosti, nebo doleva, přejděte řeku a po necelých 800 m dorazíte do Malé pevnosti. Záleží na vás, kde svou prohlídku zahájíte. Po prohlídce se vraťte stejnou trasou do železniční stanice Litoměřice horní nádraží.

Světelné návěstidlo SNA

TEXT: Zdeňka Dlabajová | FOTO: Petr Dobiášovský

Hlavní činností společnosti AŽD, která provozuje dopravu na Švestkové dráze, je vývoj, výroba a instalace zabezpečovacích, sdělovacích, řídicích a komunikačních technologií především pro železniční dopravu.

Jednou z oblastí, na niž se zaměřuje, jsou světelná návěstidla. Jejich vývoj je důležitý z důvodu předpokládaného brzkého využití vyšších traťových rychlostí na tratích v ČR a také potřebou osazení dalších svítlen a indikátorů na návěstidle. V tomto článku vás seznámíme s vjezdovým Světelným návěstidlem SNA, které je instalováno na Švestkové dráze.

Návěstidlo v drážní dopravě je technické zařízení, kterým se signalizuje návěst. Návěstidlo SNA splňuje požadavky na traťovou rychlost až

200 km/h a je možné ho osadit až šesti svítilnami a dvěma indikátory. Díky tomu se jedná o proměnné návěstidlo, které může kombinací světelných barev vyjadřovat více návěstí.

Nosným prvkem návěstidla je ocelová svařovaná konstrukce. V její spodní části se nachází skříň transformátorů, jež je určena pro umístění až 14 návěstních transformátorů. Uvnitř skříňe jsou žlabové rozvody oddělující vstupní a výstupní kabely k transformátorům. V horní části nosné konstrukce návěstidla je umístěna prostorná pracovní plošina s ochranným zábradlím. Pro přístup na plošinu slouží žebřík v protiskluzovém provedení a s možností připojení karabin ochranných pracovních prostředků. Dále se v horní části nosné konstrukce nachází modulová sestava sloužící k uchycení samostatných svítilen a indikátorů, které svým svícením zajišťují viditelné vyjádření světelné návěsti. Celou sestavu lze dle potřeby v daném rozmezí vysunout a natočit. Díky samostatným komponentům sestavy lze vyměnit jednotlivé svítilny nebo indikátory i na již sestaveném návěstidle. Návěstidlo SNA má mimo jiné komplexně vyřešenou ochranu proti přepětí. Vnitřní část skříňe transformátorů je chráněna izolačními deskami a všechny kabely jsou vedeny v ochranných hadicích z izolačního materiálu. Celá konstrukce je upevněna v betonovém základu.

Návěst – viditelné nebo slyšitelné vyjádření pokynu stanoveným způsobem. Znak, provedení, tvar, barva nebo zvukové vyjádření je uvedeno v předpise SŽ D1.

Návěstidlo – technické zařízení, pomůcka nebo předmět, kterým se dává návěst.

Proměnné návěstidlo – návěstidlo, které může změnou znaků, barvy nebo polohy vyjadřovat více návěstí. Řadíme sem světelná návěstidla.

Návěstidlo SNA je téměř 8 m vysoké. Dle provedení (střední, nebo pravé/levé) je jeho šířka buď 80 cm, nebo necelý metr a hmotnost 770 kg, nebo 790 kg. Je uzpůsobeno pro teploty od -40 do +70 stupňů Celsia.

Právě na Švestkové dráze u obce Libčevsi, tedy na trati číslo 113 Čížkovice – Obrnice, proběhlo první provozní ověření Světelného návěstidla SNA-100 (střední provedení). Instalace prvních dvou prototypů se uskutečnila již v březnu 2018.

Motorový vůz řady 810 (M 152.0)

Orchestrion

TEXT: Zdeňka Dlabajová s využitím www.prototypy.cz | FOTO: Petr Dobiášovský

Nejrozšířenějším motorovým vozem na české železnici je vůz řady 810 s původním označením M 152.0. Tyto legendární vozy si vysloužily řadu přezdívek, jako je Orchestrion, Skleník, Kufř, ale i některá poněkud vulgární pojmenování. Vyráběly se v letech 1973 až 1982 ve Vagonce Studénce.

Ministerstvo dopravy koncem šedesátých let minulého století zadalo Výzkumnému ústavu kolejových vozidel úkol vyvinout lehký dvounápravový motorový vůz původně s pohonem obou náprav pro vozbu osobních vlaků na krátkých tratích

lokálního významu. V roce 1970 však Československé státní dráhy (ČSD) objednaly ve Vagonce Studénce lehký motorový vůz s jedinou hnačí nápravou, který měl být vybaven podpodlahovým hnačím agregátem a měl být schopen provozu až se dvěma přípojnými vozy shodné stavby. Vozy dostaly vznětové motory typu LIAZ ML 634, hydromechanické převodovky Praga 2 M 70 a některé další celky z osvědčených městských autobusů Karosa ŠM 1. Použití hromadně vyráběných agregátů z automobilového průmyslu zajistilo dobrou dostupnost náhradních dílů a jejich jednodušší údržbu.

Reportáž
z narození
nového srazu
motorových
vozů 810,
které oslavily
50 let.

Původní objednávka ČSD byla na 162 motorových vozů M 152.0, ale nakonec jich pro náš trh bylo vyrobeno neuvěřitelných 678 kusů včetně dvou prototypových, a navíc další širokorozchodné vozy. První prototyp s označením M 151.0 byl vyroben v roce 1973. Zajímavostí prvního prototypu je, že na rozdíl od vozů M 152.0 nemá oddělovací přepážku mezi stanovištěm strojvůdce a nástupním prostorem pro cestující. Kvůli vyšší hmotnosti byly další vyrobené vozy již označeny právě jako M 152.0.

Motorový vůz řady 810 má celkem 55 míst k sezení a 40 míst k stání. Je dlouhý 13 970 mm, váží 20 tun a dosáhne rychlosti až 80 km/h. Jeho motor má výkon 155 kW. Vůz je uvnitř rozdělen na dvě stanovi-

ště strojvedoucího, dva nástupní prostory a uprostřed se nachází velkoprostorový oddíl pro cestující, který disponuje 50 místy k sezení v uspořádání 2+3. V předním nástupním prostoru se nachází WC a zavazadlový kout s pěti sklopnými sedadly.

Motorový vůz řady 810 (M 152.0)

Výrobce	Vagonka Studénka
Motor	LIAZ ML 634
Výkon motoru	155 kW
Přenos výkonu	Hydromechanický
Maximální rychlost	80 km/h
Hmotnost	20 t
Rozchod	1 435 mm
Délka přes nárazníky	13 970 mm
Uspořádání náprav	1 ´ A ´
Počet míst k sezení/stání	55/40

SOUTĚŽ

Chcete získat jeden ze tří USB flash disků legendárního motorového vozu řady 810?

Soutěžní otázka zní:
Čím se od sebe liší prototyp s označením M 151.0 od dalších vozů řady M 152.0?

Odpovědi zasílejte na e-mail: svestkovka@azd.cz do neděle 31. března 2024. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce.

Hodně štěstí!

USB flash disk motorového vozu řady 810 a další fanouškovské předměty můžete zakoupit na: www.azdfanshop.cz.

Společnost AŽD má v provozu tři motorové vozy řady 810, které v roce 2017 odkoupila od Svazku obcí údolí Desné společně se dvěma přívěsnými vozy řady 010. Vozy po odkupu prošly základními opravami a údržbou, současně byl změněn i jejich lak do barev společnosti. Naše vozy byly dodatečně vybaveny i moderním informačním systémem.

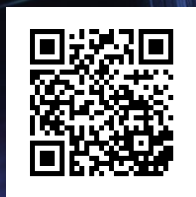
V současné době se dokončuje přestavba čtvrtého motorového vozu řady 810 včetně instalace moderních technologií. Vůz je přeznačen na řadu 811. Jedná se o prototyp experimentálního vozu s názvem EDITA, který bude sloužit k testování systémů pro autonomní provoz vlaků. Vozidlo bude mimo jiné využíváno pro turistické jízdy jako hnací vozidlo s přívěsným vozem na Kopidlnci,

tedy na trati Kopidlno – Dolní Bousov, kterou v roce 2016 společnost AŽD koupila společně se Švestkovou dráhou. Na experimentální Kopidlnku se tak provoz vrátí od dubna roku 2025!

POTŘEBUJEME TĚ!

Chceš spolupracovat na vývoji **robotických vlaků** nebo na **chytrých řešeních pro silniční dopravu**? Láká tě využívat **kosmické technologie**, pracovat na **evropských projektech doma i v zahraničí**? Jsme **moderní česká technologická společnost**, která nabízí ještě mnohem více. I čerstvým absolventům. **Potřebujeme tě!**

Volná místa

✉ personalni@azd.cz

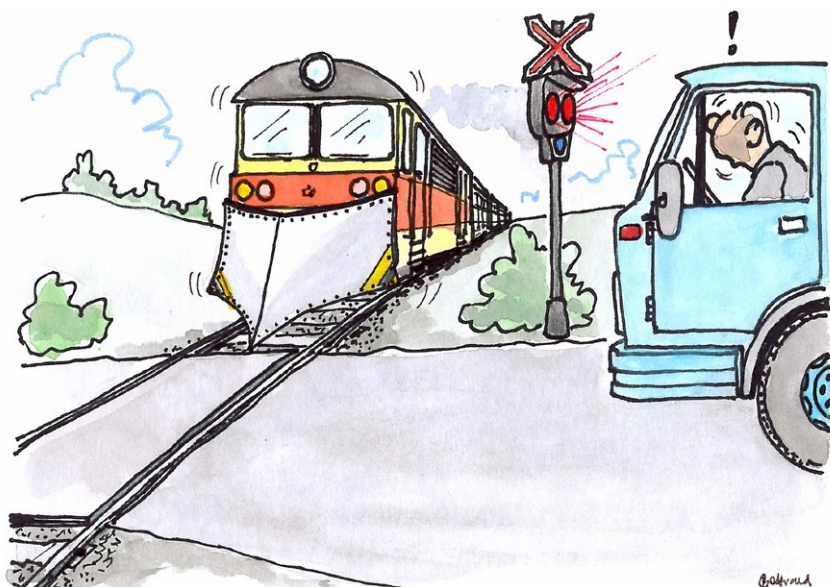
☎ +420 267 287 302

www.azd.cz

AKCE, BASTION, BROUŠENÍ, BŘEZEN, CESTA, DUBEN, FOTOGRAFIE, HRAD, JARO, KASÁRNA, KRASLICE, KRYŠTOF, KVĚTINA, LIBČEVES, MÁJ, MODERNÍ, NÁVĚSTIDLO, OBČERSTVENÍ, ODOMETRIE, OPARNO, ORCHESTRION, PÁRA, PEVNOST, PIVO, POMLÁZKA, RADOST, RÁNO, ROBOT, RYBNÍK, SESTAVA, SLUNCE, SMÍCH, SVÍTLNA, TATRANKA, TEPLA, TEREZÍN, TEST, TRADICE, ÚSPĚCH, VADA, VELIKONOCE, VĚZNICE, VOZIDLO, VZDÁLENOST, ZELENÁ, ŽEBŘÍK

Balkin

Kresba: Jaromír Gottvald

POZOR VLAK

TV MAGAZÍN

A11

PREMIÉRA

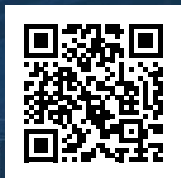
KAŽDOU POSLEDNÍ STŘEDU
V MĚSÍCI NA TV A11

4342218

VŠECHNY
BARVY
ŽELEZNICE

Pořadem provází
Jiří Dlabaja

Jurá

www.pozorvlak.cz

YouTube

Producent pořadu:

AŽD Praha s.r.o.

LITOMĚŘICE HORNÍ NÁDRAŽÍ – MOST

Nechte alespoň jeden
den v týdnu auto doma.
Zkuste to s námi.
Těšíme se na vás!

**KÁVA A ČAJ
ZDARMA**

www.svestkovadraha.cz